Keskustelualoite KA 11/2016 vp

Jani Toivola vihr ym.

Keskustelualoite YK:n kestävän kehityksen tavoitteista ja Agenda 2030:stä

Eduskunnan puhemiehelle

YK:ssa hyväksyttiin viime syksynä uusi kestävän kehityksen toimintaohjelma ja kestävän kehityksen tavoitteet, Agenda 2030. Nämä tavoitteet ja niiden pohjalta laadittavat kansalliset toimintaohjelmat ohjaavat kestävän kehityksen edistämistä vuoteen 2030 asti kaikkialla maailmassa, myös Suomessa. Eduskunnan on korkea aika keskustella aiheesta, joka koskee kaikkia valtionhallinnon aloja ja mainettamme maailmalla.

Eduskunnassa on pidettävä huolta, että valiokunnat käsittelevät kattavasti niiden toimialaan kuuluvia kestävän kehityksen tavoitteita. Kaikkien kansanedustajien tulisi seurata Suomen tavoitteiden toteutumista, nostaa aihetta esille kansainvälisillä foorumeilla ja varmistaa, että tälle koko maailmaa koskevalle hankkeelle on riittävä rahoitus niin kotimaassa kuin maailmallakin. Kansalliseen toimeenpanosuunnitelmaan pitäisi kiinteänä osana liittää parlamentaarinen seurantamekanismi eduskunnalle annettavan selonteon muodossa. Budjetin käsittelyyn voitaisiin liittää kestävän kehityksen vaikutusarvio.

Kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttaminen on hallituksen vastuulla, ja kansanedustajien tehtävä on seurata tätä työtä. Valtioneuvosto laatii Suomen toimintaohjelmaa. Sen tukena toimii kestävän kehityksen toimikunta ja kehityspoliittinen toimikunta. Toimikunnissa ovat edustettuina hallituksen ja eduskunnan lisäksi hallinto, elinkeinoelämä, kunnat ja maakunnat, ammattiliitot, koulutus- ja kasvatustoimijat, kansalaisjärjestöt, tiede- ja taidemaailma sekä kirkkokunnat.

Agenda 2030:n hyväksymisen jälkeinen ensimmäinen seurantakokous järjestettiin heinäkuussa YK:n talous- ja sosiaalikomitean yhteydessä korkean tason poliittisessa foorumissa. Seurantakokouksessa 22 jäsenvaltiota, mukaan lukien Suomi, antoi vapaaehtoisen maaraportin Agenda 2030:n toimeenpanon etenemisestä. Kansanedustajien tulisi olla tietoisia Suomen tavoitteista ja valvoa niiden etenemistä.

Suomi on tehnyt vapaaehtoista maaraporttiaan esimerkillisesti osallistaen yhteiskunnan eri toimijat. Myös toimeenpanosuunnitelman tekoon ja itse toimeenpanoon on jatkossa osallistettava eri toimijaosapuolet mukaan lukien eduskunta. Eduskunnan osallistamiselle prosessiin tulisi luoda mekanismi, ja tästäkin tulisi keskustella täysistunnossa.

Uutta aiempiin vuosituhattavoitteisiin nähden on se, että nämä tavoitteet koskevat kaikkia 193:a YK:n jäsenvaltiota. Aiemmat vuosituhattavoitteet koskivat pääasiassa kehitysmaita. Nyt keskiös-

Valmis
5.0

sä on universaaliuden ajatus ja tavoitteet perustuvat ihmisoikeuksiin. Tavoitteiden joukossa on muun muassa köyhyyden poistaminen kaikkialla, laadukas koulutus, sukupuolten välinen tasa-arvo, nälänhädän poistaminen kaikkialla ja ympäristön tilasta huolehtiminen kaikkialla.

Uusissa kehitystavoitteissa ei ole kyse kaukana tapahtuvasta YK-toiminnasta, vaan meidän kaikkien tulevaisuudesta. Nyt pallo onkin suomalaisilla poliitikoilla kuntatasolta eduskuntaan, ja aikaa on vuoteen 2030 asti: tavoitteista jokainen pitää jalkauttaa myös suomalaiseen yhteiskuntaan mukaan lukien Suomen kehityspolitiikkaan ja -yhteistyöhön. Suomi voi omalla ripeällä ja aktiivisella toiminnallaan kannustaa myös Euroopan unionia tarttumaan toimeen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

> *että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun YK:n uusista kehitystavoitteista eli Agenda 2030:stä.*

Helsingissä 16.9.2016

Jani Toivola vihr
Aino-Kaisa Pekonen vas
Ilkka Kantola sd
Krista Mikkonen vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Hanna Sarkkinen vas
Eva Biaudet r
Sanna Marin sd
Tytti Tuppurainen sd
Hanna Kosonen kesk